

(PLECS)

D'HISTÒRIA LOCAL

131

Directors: Ramon Arnabat,
Josep Santesmases
Compaginació: Natàlia Báscones
Disseny: Canseixanta
Tria de novetats: Pineda Vaquer
ISSN 1130-5150

CONTINGUTS

EDITORIAL: El bicentenari de la ...	1
TEMES 1: Historiografia local ...	2
TEMES 2: Els mites de la Guerra...	5
PATRIMONI: Els indrets de la Guerra...	8
RESSENYA	9
TRIA DE NOVETATS	10
NOTICIARI	12

NÚRIA SAUCH CRUZ. Historiadora

EL BICENTENARI DE LA GUERRA DEL FRANCÈS

DELS MITES DE LA GUERRA A LA RECERCA LOCAL I COMARCAL

El 2008 es compleixen dos-cents anys de la Guerra del Francès (1808-1814), un conflicte caracteritzat per diferents esdeveniments i canvis que marcaren el curs del segle XIX. La invasió napoleònica comportà l'alçament d'un poble en armes, però també suposà l'acceleració d'un procés de declivi de l'Antic Règim i la creació de les bases per a la formació d'un Estat liberal.

Amb motiu del bicentenari i atesa la importància d'aquell moment històric, des del món local i comarcal es fa una anàlisi de la significació del fenomen des d'una perspectiva que recull les diferents vessants que configuren aquells anys. L'impacte i les conseqüències de la guerra sobre la població, la dominació territorial per part dels francesos, els moviments de resistència generats o el col·laboracionisme dels afrancesats, entre altres, són alguns dels aspectes temàtics tractats pels diversos instituts i centres d'estudis per tal d'obrir camps d'estudi i d'anàlisi inèdits o poc estudiats, de vegades eclipsats per treballs amb un marc de referència geogràfic massa general o centrats a mostrar una relació dels principals esdeveniments militars.

La voluntat d'estudiar i analitzar el conflicte ha estat una constant dels centres i instituts d'estudis. Incidint en aquesta qüestió, l'article de Maties Ramisa ens apropa al coneixement de la producció historiogràfica sobre la Guerra del Francès des del món local i comarcal. Ramisa ressegueix l'evolució de la historiografia local sobre el conflicte fins al moment actual, en la qual destaquen les històries locals, les

reproduccions de documentació local i els estudis crítics, entre altres. Una característica compartida per les històries locals, assenyala, és la seua vocació divulgadora, si bé a partir de la dècada de 1960 es produeix un canvi historiogràfic en el tractament del conflicte que aprofundeix en la voluntat d'analitzar-ne, més enllà dels fets bèl·lics, els aspectes socials, econòmics i ideològics. És en els darrers anys quan l'estudi del període des del món de la recerca local ha proliferat i ha contribuït a un coneixement més ampli i diversificat de la Guerra del Francès.

Els mites de la Guerra del Francès i el seu tractament al llarg d'aquests dos segles són el tema tractat per Stéphane Michonneau. Aquesta qüestió, la dels mites, presenta a Catalunya una sèrie de particularismes. En un principi, com indica l'autor, el tractament de la Guerra del Francès a Catalunya va manifestar-se en consonància amb el de la resta de l'Estat fins que, a partir

del primer centenari i com a conseqüència de l'embranchida del nacionalisme català, la visió del fenomen s'envoltà d'un provincialisme romàntic.

Posteriorment el règim franquista es va apropiat els mites de la Guerra del Francès i els associà als seus principis. Va ser en aquell moment que els mites de Catalunya, sense perdre el caràcter local, es van inscriure dins la caracterització global del règim, encara que a partir dels anys seixanta es van anar distanciant respecte a aquest tractament, per ser desactivats a finals del segle XX. Amb motiu del bicentenari, Michonneau es pregunta: "Què fer de la Guerra del Francès?". ■

La llegenda del Mansuet segons Florenci Gabarró, suposat besnét del guerriller (1855). Al fons, el poble de Collbató.
Font: Associació Cultural del Montserrat

